

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Н. В. ПРИХОДЬКО, А. І. ЗІНЧЕНКО

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виконання курсової роботи
з дисципліни
«РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»

Рекомендовано Методичною радою НУК

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2025

УДК 336.76(076)

П77

Автори: Н. В. Приходько, канд. екон. наук, доцент;
А. І. Зінченко, канд. екон. наук, доцент

Рецензент І. В. Сіренко, канд. екон. наук, доцент

Рекомендовано Методичною радою НУК

Приходько Н. В.

П77 Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи з дисципліни
«Ринок фінансових послуг» / Н. В. Приходько, А. І. Зінченко. – Мико-
лаїв : НУК, 2025. – 50 с.

Вміщено мету, структуру курсової роботи. Визначено вимоги до їх оформ-
лення, представлення до захисту, порядок захисту, а також надана тематика кур-
сових робіт.

Призначено для здобувачів другого (магістерського) ступеня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок» денної та заочної форм навчання.

УДК 336.76(076)

© Н. В. Приходько, А. І. Зінченко, 2025

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	6
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	9
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	13
РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	19
4.1. Загальні правила оформлення курсової роботи.....	19
4.2. Оформлення таблиць та ілюстрацій.....	23
4.3. Правила оформлення формул.....	26
4.4. Оформлення додатків.....	28
4.5. Оформлення списку використаної літератури.....	29
РОЗДІЛ 5. ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	31
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	36
ДОДАТКИ.....	42
ДОДАТОК А.....	42
ДОДАТОК Б.....	43
ДОДАТОК В.....	45
ДОДАТОК Г.....	47

ВСТУП

Ринок фінансових послуг є основою грошово-кредитної системи держави, головною ланкою її економіки. Стан цього ринку значно впливає на формування загальнодержавних і регіональних грошових фондів. Чим стійкіше його фінансове становище, тим забезпеченіше держава та її структури, тим повніше задовольняються соціальні й інші потреби суспільства. Роль і значення ринку фінансових послуг обумовлені ще й тим, що він обслуговує сферу матеріального виробництва, у якій створюються внутрішній валовий продукт і національний доход, а отже, і можливості країни стосовно надходження коштів у бюджет.

Усі перераховані вище пріоритети ринку фінансових послуг потребують відповідного вивчення й осмислення. Це є особливо важливим в умовах, коли економіка України переходить до ринкових відносин і в ній спостерігаються кризові явища.

Формування ринкової інфраструктури України передбачає проведення приватизації підприємств, їх демонополізацію, розвиток конкуренції, лібералізацію цін і зовнішньоекономічних зв'язків, а також фінансове оздоровлення всього господарства. А стабільність кредитної системи України та фінансових відносин в умовах ринку – одна з ключових проблем сучасної економіки.

Таким чином, формування ринкових умов потребує розв'язання низки найважливіших проблем і насамперед зміцнення національної валюти України, перебування бюджетного планування і фінансування; утворення

та вдосконалення ринку фінансових послуг та системи управління фінансовими ресурсами як на підприємстві, так і в галузях у цілому по народному господарству; зміцнення самостійності й відповідальності господарюючих суб'єктів. Усе це потребує наукової та економічної оцінки.

В умовах становлення фінансових ринкових відносин необхідно підвищити рівень знань і відповідно підготовку спеціалістів у цих питаннях. Майбутні фахівці повинні вміти об'єктивно оцінювати економічні процеси, що відбуваються в суспільстві; розуміти суть і тенденції розвитку фінансових відносин, фінансових ринків та їхніх особливостей у фінансовій сфері, а також у сфері міжнародних фінансів, фінансів господарських одиниць; уміти розробляти й вирішувати актуальні питання теорії і практики формування фінансової політики підприємства та ринку фінансових послуг.

«Ринок фінансових послуг» є нормативною дисципліною освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування». Курсова робота з цієї дисципліни є одним з елементів підготовки магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», який дозволяє підготувати висококваліфікованих фахівців з фінансів, банківської справи та страхування», не тільки надати їм знань, а й залучити до науково-дослідницької роботи.

Дані методичні рекомендації містять загальні вимоги до організації процесу виконання курсової роботи з дисципліни «Ринок фінансових послуг», її структури та змісту, порядку оформлення і захисту.

РОЗДІЛ 1

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Ринок фінансових послуг» передбачає систематизацію, поглиблення та закріплення теоретичних і практичних знань з даної дисципліни та застосування їх під час вирішення конкретних виробничих фінансово-економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної творчої роботи, досягнення вміння аргументувати власну точку зору, проводити розрахунки, узагальнювати й аналізувати фінансову звітність фінансових установ.

Мета написання курсової роботи – поглибити та закріпити одержані студентом теоретичні та практичні знання і вміння з дисципліни «Ринок фінансових послуг» та суміжних дисциплін; набути навичок роботи з нормативно-довідковою документацією і фінансовою звітністю фінансових установ; формувати вміння самостійного пошуку, виявлення проблемних питань, вивчення, узагальнення необхідної інформації з обраної теми.

Курсова робота повинна містити елементи наукового дослідження: практичну значущість, системний підхід до розв'язання поставленої проблеми, використання сучасної методології і результатів наукових розробок, наявність елементів творчості та наукової новизни.

Виконання курсової роботи готує студента до завершального етапу навчального процесу – написанню та захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

У процесі виконання курсової роботи студенти вирішують наступні завдання:

- систематизують і аналізують економічну літературу за обраною темою;

- використовують аналітичні методи і прийоми для вивчення практичних проблем за обраною тематикою;

- дають кількісну та якісну оцінку досліджуваних явищ і процесів, виявляють закономірності та тенденції їх розвитку;

- визначають шляхи підвищення ефективності господарювання;

- узагальнюють оцінки, роблять висновки і пропозиції щодо прийняття кваліфікованих управлінських рішень.

У процесі постановки мети курсової роботи та формулювання завдань, об'єкта і предмета дослідження, слід звернути увагу на наступне:

- метою є обґрунтування теоретичних пропозицій і практичних рекомендацій, що дозволять удосконалити систему надання фінансових послуг фінансовими установами, що визначені темою роботи;

- опис завдань повинен бути детальним, конкретним і повним, оскільки він визначає зміст розділів курсової роботи;

- завдання формулюються у формі перерахунку (вивчити ..., виявити ..., описати ..., проаналізувати ..., дослідити ..., визначити ..., розробити ..., удосконалити ... тощо).

Об'єкт дослідження – це обраний для вивчення процес або явище, що породжують проблемну ситуацію. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою, як загальне й часткове. Наприклад, під час виконання теми «Практика та проблеми діяльності кредитних спілок на ринку фінансових послуг України» об'єктом дослідження може бути процес

надання фінансових послуг кредитними спілками України, а предметом – теоретичні та практичні питання аналізу й оцінки діяльності кредитних спілок.

Серед обраних методів дослідження можуть бути методи системного і фінансового аналізу, порівняння, експертних оцінок, кореляційно-регресійного, дискримінантного та факторного аналізу, моделювання тощо.

РОЗДІЛ 2

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Під час виконання курсової роботи студенти повинні дотримуватися загальної структури науково-дослідницької роботи й обов'язково застосовувати загальні та специфічні методи дослідження тих чи інших об'єктів і процесів.

Курсова робота містить титульний аркуш, зміст, вступ, основну частину, висновки, список використаної літератури та додатки.

Титульний аркуш курсової роботи містить: найменування вищого навчального закладу та випускаючої кафедри; тему роботи; дані про автора роботи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали керівника, склад комісії, місто, рік (дод. А).

Зміст курсової роботи повинен мати обсяг – 1 сторінка і містити найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів і підрозділів, висновків, списку використаної літератури, додатків. Зміст роботи має відображати суть проблеми, її складність, логіку дослідження та має бути оформленим у вигляді розгорнутого плану (дод. Б).

До формулювання заголовків розділів та підрозділів курсової роботи висуваються такі основні вимоги: стислість, чіткість і синтаксична різноманітність у побудові пропозицій із переважанням простих слів; послідовне й точне відображення внутрішньої логіки змісту роботи. Назви розділів і підрозділів повинні бути зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

У *вступі* потрібно обґрунтувати актуальність теми, сформулювати мету роботи, завдання, які ставить перед собою студент магістратури, об'єкт, предмет та методи дослідження.

Основна частина курсової роботи складається з трьох розділів (теоретичного, аналітичного, проєктного) і під-розділів.

У *першому (теоретичному) розділі* розкривається фінансово-економічний зміст обраної теми дослідження, надається критичний огляд сучасних наукових і навчально-методичних джерел, формулюються нерозв'язані питання, висвітлюються існуючі проблеми, пропонуються шляхи їх розв'язання або формулюються можливі гіпотези з обґрунтуванням власних висновків. Огляд повинен систематизовано відображати стан предмета дослідження.

Цей розділ обов'язково має містити огляд літератури за запропонованою проблематикою. В огляді літератури студент повинен окреслити основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, систематизувати інформаційні джерела, критично їх оцінити, відокремити найбільш суттєві положення, визначити головне в сучасному стані проблеми. Матеріали теоретичної частини слід систематизувати в певній логічній послідовності. Критично висвітлюючи роботи попередників, студент повинен спробувати окреслити ті питання, що залишаються невирішеними. Доцільно закінчити цей розділ висновками щодо необхідності проведення досліджень у даній галузі та запропонувати своє бачення розв'язання існуючих проблем.

Другий (аналітичний розділ) повинен включати в себе характеристику діяльності фінансових інститутів з надання конкретних видів фінансових послуг, аналіз динаміки їх розвитку, оцінку та порівняння фінансових показників цих фінансових інститутів. Якщо тема курсової роботи пов'язана з конкретним фінансовим інститутом, то у другому

розділі необхідно надати коротку характеристику цього фінансового інституту (банківської установи, кредитної спілки, інституту спільного інвестування, ломбарду тощо), проаналізувати його діяльність, фінансові показники (ліквідності, платоспроможності, стійкості). У цьому розділі обов'язково необхідно провести розрахунки відповідно до обраної методики. Вихідні дані фінансово-економічних показників мають бути одержані із офіційних публічних джерел або під час проходження чергового терміну практики. Студент магістратури повинен обрати оптимальні форми та методи дослідження процесів та джерела інформації для вивчення проблем.

У третьому (проектному розділі) на підставі теоретичного узагальнення існуючих підходів до проблематики дослідження та результатів усебічного аналізу предмета дослідження обґрунтовуються нові теоретичні, методичні та практичні пропозиції щодо вдосконалення системи надання тих чи інших фінансових послуг фінансовими інститутами, покращення фінансових показників їх діяльності.

У цьому розділі можуть, наприклад, бути надані обґрунтування пропозицій, прогнозуватися параметри діяльності фінансового інституту.

Під час написання проектного розділу студент магістратури мусить довести свої вміння здійснювати об'єктивний науковий пошук розв'язання проблем надання та розвитку фінансових послуг.

Аналітичний і проектний розділи курсової роботи мають бути проілюстровані схемами, графіками та таблицями. Усі розділи роботи повинні бути логічно пов'язаними між собою.

Висновки курсової роботи, обсягом 2–3 сторінки, становляють собою логічне викладення підсумкових результатів дослідження, які свідчать про виконання завдань, що визначені у вступі.

Список використаної літератури складається із законодавчо-нормативних документів, наукової і навчально-методичної літератури, спеціальної літератури, періодичних видань (часописів, газет, сайтів та ін.). Список надається в алфавітному порядку або в порядку посилання.

У додатках міститься фінансова звітність, статистичні та допоміжні дані, ілюстративний матеріал до виконаного дослідження, опис алгоритмів і програм розв'язання задач на ПЕОМ тощо.

Оптимальним обсягом роботи є 30–40 сторінок тексту. На високу оцінку заслуговуватимуть ті курсові роботи, які мають інноваційний характер, науково обґрунтовані та практично спрямовані.

РОЗДІЛ 3

ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Починаючи виконання курсової роботи, слід уважно повторити відповідні теми курсу «Ринок фінансових послуг», користуючись підручниками та конспектом лекцій:

Тема 1.1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці.

Тема 1.2. Суб'єкти ринку фінансових послуг. Поняття та класифікація фінансового посередництва.

Тема 1.3. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг.

Тема 1.4. Інституційна структура ринку фінансових послуг. Сегментарна структура ринку фінансових послуг. Інфраструктура ринку фінансових послуг.

Тема 2.1. Фінансові послуги на грошовому ринку.

Тема 2.2. Фінансові послуги на валютному ринку.

Тема 2.3. Фінансові послуги на ринку позик.

Тема 2.4. Фінансові послуги на фондовому ринку.

Тема 2.5. Фінансові послуги з перейняття ризику.

Виконання курсової роботи передбачає наступні етапи:

- вибір теми курсової роботи;
- підбір та вивчення літератури;
- постановка мети і конкретних завдань дослідження;
- визначення предмета, об'єкта та методів дослідження;
- складання попереднього змісту;

- консультація з викладачем-керівником, уточнення змісту курсової роботи;
- узагальнення законодавчої бази, нормативно-правових, інструктивних та науково-методичних матеріалів, що стосуються обраної теми;
- збір та систематизація практичного матеріалу з обраної теми;
- написання розділів курсової роботи;
- формулювання висновків, написання вступу;
- оформлення списку використаної літератури;
- оформлення додатків;
- літературне і технічне оформлення роботи, виправлення помилок;
- передання виконаної курсової роботи керівнику для перевірки;
- доопрацювання роботи згідно із зауваженнями керівника;
- захист курсової роботи.

Важливим елементом у написанні курсової роботи є вибір проблеми дослідження і його теми. Теми курсових робіт обираються зазвичай для банківських та небанківських фінансових інститутів, а саме для банківських установ, страхових компаній, інвестиційних фондів, недержавних пенсійних фондів, кредитних спілок, ломбардів тощо.

Вибір теми курсової роботи відбувається з урахуванням рекомендованої кафедрою фінансів тематики, місця проходження практики та працевлаштування студента магістра-тури. Тематика курсових робіт надана в дод. В.

В окремих випадках, за умови узгодження з викладачем, тему курсової роботи може бути змінено.

У межах групи одну тему може писати тільки один студент. Староста подає керівникові список групи із зазначенням тем обраних курсових робіт.

Студенти можуть запропонувати тему роботи, виходячи з її актуальності, відповідності своїх наукових інтересів.

Під час вибору тем курсових робіт повинні враховуватися інтереси й інших кафедр навчального закладу, особливості майбутньої діяльності випускника.

Актуальність теми курсової роботи мусить бути обґрунтованою. Тематика курсових робіт охоплює проблеми діяльності щодо надання фінансових послуг як банківськими, так і небанківськими фінансовими інститутами та може розкриватися як на конкретних прикладах (під час проходження чергового терміну практики), так і на матеріалах офіційних публічних джерел: Державної служби статистики, Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, саморегулювних організацій, Національного банку України.

Під час написання курсової роботи доцільно використовувати наукові монографії, присвячені проблемам надання фінансових послуг, матеріали і публікації у фахових виданнях України та офіційні сайти Верховної Ради України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного банку України.

Обравши тему, студент має чітко визначити мету курсової роботи, підібрати відповідну наукову літературу та нормативно-інструктивні матеріали. Літературні джерела студент підбирає самостійно. Роботу з літературою потрібно починати зі складання повного списку підручників, монографій, статей із періодичних видань, законів та нормативних документів.

Для складання бібліографії, підбору необхідних книжок і статей, слід використовувати систематичний та предметний (тематичний) каталоги бібліотек, а також огляд змісту економічних журналів і тижневиків, що друкуються у фахових примірниках часописів за декілька попередніх років. Що стосується наукової періодики, то всі статті за обраною

темою студент може знайти на офіційному сайті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Роботу з літературними джерелами необхідно розпочати з вивчення нормативно-законодавчих документів, підручників, навчальних посібників, довідників, а також монографій. Потім перейти до вивчення наукової періодики (статей у журналах). Разом з указаними літературними джерелами можуть бути використані матеріали наукових конференцій.

Дозволяється використовувати необхідні матеріали з інтернету, але з обов'язковим посиланням на адресу сайта. Список літературних джерел має складати не менше 25 назв, серед них обов'язково потрібно вказати нормативну базу, а також опрацьовані статті в періодичних виданнях останніх років щодо теми дослідження.

Підбір і вивчення літератури для виконання курсової роботи є одним із важливих етапів роботи студента.

Після вибору, затвердження теми й опрацювання літератури, нормативних документів, студент складає розгорнутий зміст курсової роботи (можливо, у кількох варіантах), який погоджує з викладачем – керівником курсової роботи.

Зміст – це основа курсової роботи, тому його складання є одним з найважливіших етапів її підготовки.

Зміст курсової роботи обов'язково повинен містити вступ, теоретичну, аналітичну і проєктну частини, висновки, список використаної літератури та додатки.

Зміст повинен відображати напрями дослідження обраної теми, логічний зв'язок між її окремими складовими частинами, проблемну постановку окремих питань. Зі складеного змісту видно, наскільки студент засвоїв матеріал обраної теми, як він зрозумів проблему в цілому і зумів виділити суттєві, головні напрями дослідження. Від правильно складеного змісту багато в чому залежить і кінцевий результат виконаної курсової роботи.

Після узгодження та затвердження змісту студент розпочинає написання курсової роботи. Під час написання роботи зміст може коригуватися. Коригування обов'язково погоджується з викладачем – керівником курсової роботи.

Після узагальнення законодавчої бази, нормативно-правових, інструктивних та науково-методичних матеріалів, що стосуються обраної теми курсової роботи, а також збору та систематизації практичного матеріалу з обраної теми студент починає написання курсової роботи.

Тема курсової роботи повинна бути розкрита без логічних розривів, тому, починаючи працювати над кожним розділом, необхідно визначити його головну ідею, а також скласти тези кожного підрозділу. Тези необхідно підтверджувати фактами і думками різних авторів, аналізом конкретних практичних даних.

На завершальному етапі передбачається написання студентом вступу та висновків курсової роботи, оформлення списку літератури і додатків, редагування тексту, його доопрацювання з урахуванням зауважень керівника та підготовка роботи до захисту.

Курсову роботу студент захищає у присутності трьох членів комісії. Доповідь повинна бути змістовною і тривати 5–7 хвилин. У доповіді необхідно: назвати тему курсової роботи, показати її актуальність; сформулювати основну мету і завдання дослідження; стисло розкрити зміст структури роботи; доповісти про головні результати роботи, зробити висновки і внести пропозиції.

Після доповіді студент відповідає на питання членів комісії.

Під час захисту оцінюється своєчасність захисту, якість підготовки доповіді, виступ, відповіді на питання та зауваження.

Курсова робота має свою специфіку, і її деталі потрібно погоджувати з керівником. Безпосереднє керівництво за

виконанням курсової роботи здійснюється науковим керівником із числа професорсько-викладацького складу кафедри фінансів. Починаючи роботу, студент повинен розподілити свій час, спланувати його і, після вибору теми, паралельно з навчальними заняттями взятися за її розробку.

Під час написання курсової роботи потрібно отримувати консультації викладача та звітувати про виконання окремих етапів.

Зміст основних етапів курсової роботи з дисципліни «Ринок фінансових послуг», їх оцінювання та терміни виконання зведені до таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. Склад, обсяг і терміни виконання етапів курсової роботи з дисципліни «Ринок фінансових послуг»

Найменування етапів	Розподіл навчального часу в год	Термін виконання, тиждень
Вибір теми та складання змісту	10	1 тижд.
Критичний аналіз літературних джерел	15	2–4 тижд.
Розробка аналітичної частини роботи	30	5–9 тижд.
Розробка напрямків розв’язання виявлених проблем	30	10–12 тижд.
Оформлення роботи	4	13–14 тижд.
Захист роботи	1	15 тижд.
Разом	90	15 тижд.

Під час написання курсової роботи потрібно за графіком індивідуальної роботи отримувати консультації викладача та звітувати про виконання окремих етапів. В усіх випадках ускладнень, пов’язаних із написанням курсової роботи, варто звернутися на кафедру фінансів.

РОЗДІЛ 4

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Загальні правила оформлення курсової роботи

Вимоги до оформлення курсової роботи є важливим елементом її виконання та одним із багатьох факторів, які враховуються при оцінюванні під час захисту.

Курсову роботу оформлюють за вимогами державного стандарту України «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення» ДСТУ 3008-95» [1].

Курсова робота оформлюється на одному боці аркушів білого паперу формату А4 із застосуванням комп'ютерної техніки. Текст друкують у текстовому редакторі *MS Word* шрифтом *Times New Roman* (розмір – 14 кегель (pt)), чорного кольору. Поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Абзацний виступ – 1,25 см. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою.

Нумерація сторінок – наскрізна. Усі вони, урахувавши додатки, нумеруються від першої сторінки курсової роботи (таким є титульний аркуш) до останньої без пропусків, повторів та доповнень. На титульному аркуші, на перших аркушах змісту, вступу, розділів, висновків, списку використаної літератури порядкові номери не друкують. Сторінки, розділи, підрозділи нумерують арабськими цифрами без знака «№» (це стосується також рисунків, таблиць, формул).

Номер сторінки розміщують у верхньому правому куті (без крапки), розмір шрифту – 12 (pt). У випадку, якщо аркуш створений із застосуванням альбомної орієнтації, номер сторінки проставляється у верхньому правому куті за книжковою орієнтації аркуша.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами напівжирним шрифтом з вирівнюванням по центру сторінки (без крапки). За словом «РОЗДІЛ» розміщують його порядковий номер, а саму назву друкують уже з нового рядка. Усі структурні частини курсової роботи починаються з нової сторінки.

Розділ або підрозділ прийнято нумерувати арабськими цифрами. Порядкові номери та заголовки підрозділів друкують з абзацу маленькими літерами (перша – велика), напівжирним шрифтом, без крапки в кінці заголовку. Наприклад:

1.2. Механізм створення та функціонування недержавних пенсійних фондів

Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою (у наведеному прикладі – 1.2). Номер підрозділу відділяють від його назви крапкою.

У тексті курсової роботи час від часу виникає потреба у перерахуваннях. Для виділення кожного з них використовують дефіс або обходяться без нього. Наприклад:

«На сьогодні виділяють дві моделі іпотечного кредитування:

- дворівнева («американська модель»), яка спирається на вторинний ринок заставних;

- однорівнева («німецька модель»), що базується на «ощадно-позичковому» принципі функціонування».

«У законах різних країн термін іпотека застосовується для визначення трьох правових категорій:

застави нерухомого майна з метою отримання спеціального кредиту – іпотечного або іпотечної позички (правова функція іпотеки);

заставної (існують інші назви боргового свідоцтва, яке підтверджує право власника застави за забезпеченим іпотекою зобов'язанням);

іпотечного кредиту, який видається позичальнику кредитною установою під заставу нерухомості (економічна функція іпотеки)».

У випадках, коли автор робить посилання у тексті на те чи інше перерахування, до них застосовують арабську цифру з крапкою. Для подальшої деталізації – малу арабську букву з дужкою, не забуваючи до того ж про абзацний відступ. Наприклад: «Виділяють наступні види кредитів:

1. Залежно від суб'єктів кредитних відносин:

- а) банківський кредит (банки);
- б) державний кредит (держава);
- в) міжнародний;
- г) особистий (приватний) кредит (фізичні особи).

2. Залежно від спрямування позиченої вартості:

а) виробничий кредит, який використовують для формування основного й оборотного капіталу у сфері виробництва й торгівлі, тобто з виробничою метою;

б) споживчий кредит, що спрямовується на задоволення особистих потреб людей...».

Відстань між назвою розділу та першим у його структурі підрозділом, між підрозділом і попереднім текстом – два міжрядкові інтервали.

Відстань між заголовком підрозділу та текстом повинна дорівнювати одному міжрядковому інтервалу.

Якщо назви розділу, підрозділу опинилися у нижній частині аркуша без тексту, або лише з єдиним рядком, буде

краще перенести їх на наступну сторінку. Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу в нижній частині сторінки, якщо після неї відсутній текст або розміщено тільки один рядок тексту.

Посилання на джерела в тексті роботи слід зазначати порядковим номером за списком використаної літератури, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1–7; 10]...». Якщо наводиться цитата, то позначається порядковий номер джерела і номер сторінки (наприклад: [12, с. 165]).

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців під час цитування допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться в будь-якому місці цитати (на початку, усередині та у кінці);

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) у разі непрямого цитування, що дає значну економію тексту, слід бути точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

Не допускається розташування на одній сторінці одночасно і таблиці, і ілюстрації, якщо між ними відсутня текстова частина обсягом не менше чотирьох рядків.

У курсовій роботі не рекомендується вести виклад від першої особи однини. Допускаються звороти із збереженням першої особи множини, у яких використовується займенник «ми», тобто вживаються означено-особові речення: «спостереігаємо», «встановлюємо», «маємо на увазі» та ін.

В окремих випадках можна використовувати вирази «на наш погляд», «на нашу думку», або «на думку автора курсової роботи», «на основі зробленого аналізу можна стверджувати», або «приведені досліді підтвердили...» чи «... дають підстави вважати, робити висновки...» та ін.

4.2. Оформлення таблиць та ілюстрацій

Обов'язковим для розкриття теми курсової роботи є залучення цифрових даних. Цифровий матеріал має бути представлений у вигляді таблиць і рисунків (схем, діаграм, графіків), які повинні бути логічним продовженням викладених теоретичних положень.

Усі ілюстративні матеріали розміщують у тексті одразу ж після посилання на них або (якщо бракує місця) – на наступній сторінці. Деякі – займають належне місце в додатках.

Таблиці та рисунки нумерують послідовно у межах розділу (за винятком поданих у додатках). Номер повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці (рисунку), між якими ставиться крапка. Наприклад, таблиця 2.4 – четверта (4) у другому (2) розділі.

Таблиці розміщуються вздовж або поперек сторінки (альбомна орієнтація) з відповідним поворотом – у останньому випадку – на 90 градусів проти годинникової стрілки.

У правому верхньому куті над відповідною таблицею розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Між текстом і словом «Таблиця» залишають вільний рядок. Кожна таблиця повинна мати унікальну назву, яка подається

в наступному після номера рядку в центрі маленькими літерами з першої великої.

У таблицях слова і числа організовані у вертикальні колонки (графи) та горизонтальні рядки таким чином, що кожний елемент, – це одночасно складова частина як рядка, так і колонки. Колонки (графи) нумеруються лише тоді, коли в тексті є посилання на них; якщо таблицю з великою кількістю колонок частково переносять на наступну сторінку, а також під час виконання арифметичних маніпуляцій за даними, які розміщені в різних колонках або рядках. Назви колонок пишуть з великої літери, а підзаголовки, якщо вони складають з назвою одне речення, – з малої (табл. 2.1). Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери.

Таблиця 2.2

Загальний обсяг випусків акцій та облігацій за 2018–2020 рр.

Місяці року	Роки					
	2018		2019		2020	
	Акції	Облігації	Акції	Облігації	Акції	Облігації
Січень	2501,9	1490,9	1572,23	782,00	117,80	442,07
Лютий	363,0	8240,0	8689,84	934,68	150,14	252,12
Березень	316,0	696,4	3095,74	690,00	270,62	635,82
Квітень	388,3	525,8	832,89	294,84	118,84	677,95
Травень	62,9	5227,0	14773,38	114,00	101,11	409,23
Червень	1365,1	3978,6	8573,80	1472,89	105,94	709,65
Липень	2120,0	2868,5	1020,80	2314,53	183,94	1266,29
Серпень	2363,1	769,2	14665,95	680,94	159,25	606,14
Вересень	1762,6	584,9	1189,29	4184,79	250,45	1402,24
Жовтень	108183,6	10161,2	–	–	253,22	609,07
Листопад	1049,4	1647,5	–	–	222,20	1579,64
Грудень	24729,0	2106,7	–	–	176,46	843,51
Усього	145205,3	38297,1	54413,92	11468,65	2179,96	9433,74

*Джерело: опрацьовано за [34]

Заголовок кожної граfi та рядку таблиці має бути за можливістю коротким, слід уникати повторів, а слова заголовків, що повторюються, слід виносити до узагальнюючих заголовків. До того ж узагальнюючі заголовки та заголовки складають одне речення.

Спільна для таблиці одиниця виміру зазначається у круглих дужках у кінці назви таблиці; в іншому випадку одиниці вимірювання вказують у верхніх або бічних заголовках з використанням загальноприйнятих скорочень.

У разі переносу частини таблиці на іншу сторінку на початку кожної такої сторінки справа пишуть слова «Продовження табл.» і вказують її номер. З нового рядка вказують нумерацію граф таблиці, далі – продовження таблиці.

Якщо цифрові або інші дані в таблиці не подають, то на їх місці ставлять прочерк. Позначка X вказує, що клітина не підлягає заповненню.

Значення показників у клітинах таблиці за можливістю слід округлювати у межах одного і того ж рядка чи граfi обов'язково з однаковим ступенем точності.

Курсова робота повинна бути достатньо проілюстрована (схемами, графіками, діаграмами). Під кожною ілюстрацією наводяться наступні елементи:

- скорочене слово рисунок, написане з великої літери («Рис.»);

- порядковий номер (без знака «№»). Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою, наприклад, «Рис. 2.2.»;

- найменування, що характеризує наведене зображення. Воно починається з великої літери. Крапку наприкінці не ставлять;

- посилання на джерело інформації – у квадратних дужках (наприклад, [11, с. 48]) або, якщо це власна розробка, то зазначити (наприклад, «[складено автором]»);

– підрисунковий текст, який уміщує (якщо в цьому виникає потреба) пояснювальні відомості. Наприклад, умовні позначення, які використовувалися на схемі чи на графіку.

Посилаючись на ілюстрації, зазвичай згадують порядковий номер під яким вони з'являються в тексті курсової роботи. Його розміщують або у круглих дужках «(рис. 1.3)», або інтегрують у відповідні фрази. Наприклад: «Структура кредитів, наданих суб'єктам господарювання за видами економічної діяльності, надана на рис. 2.2» або «Продемонструємо виявлену тенденцію за допомогою графіка (рис. 3.4)». Повторні посилання на ілюстрацію необхідно давати зі скороченим словом «див.», наприклад, «(див. рис. 2.1)». Дозволяється розміщувати декілька рисунків на одній сторінці. Однак між ними має бути текстова частина.

Після тексту перед рисунком (таблицею), а також після назви рисунка (таблиці) перед продовженням тексту курсової роботи варто залишати один вільний рядок.

Ілюстрації повинні бути розміщені так, щоб їх можна було зручно розглядати без повороту роботи. Якщо це неможливо, то ілюстрації розташовують так, щоб для їх вивчення можна було повернути роботу за годинниковою стрілкою.

4.3. Правила оформлення формул

Формули розташовують у тексті безпосередньо після першого згадування про них, посередині сторінки без відступу. Кожна з них відокремлюється від попереднього та наступного тексту одним вільним рядком. У разі посилання на формулу указують її номер у дужках. Наприклад: «Цей коефіцієнт обчислюється за формулою (2.1)». Як бачимо, вони мають порядкову нумерацію в межах розділу. Наприклад, формула (2.1) – перша (1) у другому (3) розділі.

Номер формули проставляють в одному рядку з нею в дужках у крайньому правому положенні.

Пояснення умовних позначень і числових коефіцієнтів, з яких складається формула (якщо це не зроблено у тексті), виконують відразу після неї. Кожного разу це роблять з нового рядку в послідовності з якою символи зустрічаються (у формулах із дробами спочатку пояснюють чисельник, а потім – знаменник). Для цього за формулою ставлять кому, з нового рядка пишуть слово «де» (без двокрапки), після чого розшифровують словами умовні позначення показників. Розділові знаки розставляються в поясненні таким чином:

між символом та розшифровкою – тире. З обох його боків використовуємо пробіли без розриву;

одиниці вимірів відокремлюють від тексту комою;

наприкінці розшифровки перед наступним символом ставлять крапку з комою, а наприкінці останньої розшифровки ставлять крапку.

Наприклад:

$$\Gamma_{\text{в}} = MO + M_{\text{к}} + M_{\text{рез}}, \quad (1.1)$$

де $\Gamma_{\text{в}}$ – величина грошової бази;

MO – сума готівки, що перебуває поза банками;

$M_{\text{к}}$ – сума готівки в касах банків;

$M_{\text{рез}}$ – сума грошових коштів (резервів), які перебувають на кореспондентських рахунках банків у центральному банку.

Довгі та громіздкі формули розміщують на окремих рядках. Перенесення можливе лише на знаках виконуваних операцій: плюс (+), мінус (–), множення ($\times$), ділення ($:$), інших математичних знаків, які на початку нового рядка повторюються.

Для того аби формули виглядали естетично та справляли приємне враження, рекомендовано використовувати відповідні програмні продукти, серед яких, зокрема, *Microsoft Equation 3.0*.

4.4. Оформлення додатків

Додатки наводяться наприкінці курсової роботи після списку використаної літератури. Це можуть бути таблиці великого формату, графічний матеріал, копії документів, громіздкі розрахунки, блок-схеми алгоритмів та їх описи, комп'ютерні програми, статистична, фінансова, інша звітність тощо. Додатки оформлюються як продовження курсової роботи у порядку посилань на них у тексті.

Кожний додаток починається з нової сторінки із зазначенням угорі та праворуч сторінки слова «Додаток» і його номер. Додаток повинен мати заголовок, який друкують посередині з великої літери. Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер І, Є, І, И, Ї, Й, О, Ч, Ї. Якщо вони вичерпані – латинськими літерами (крім І та О), а коли і вони закінчилися – арабськими цифрами.

Додатки мати наскрізну нумерацію сторінок, яка продовжує нумерацію тексту курсової роботи. Таблиці, графіки, схеми, інші ілюстрації, формули та рівняння, що розміщуються в додатку, нумерують у межах кожного з них. Наприклад, рисунок А.1 – перший рисунок додатка А; таблиця Б.2 – друга таблиця додатка Б; формула (В.3) – третя формула додатка В.

Копії документів уміщують у додатках без змін в оригіналі. Перед копією розташовують аркуш, на якому посередині друкують слово і його назву. Наприклад:

«Додаток А»

Звіт про сукупні прибутки та збитки
ПАТ КБ «Райффайзенбанк Аваль»...»

4.5. Оформлення списку використаної літератури

Список використаної літератури (не менше 25 найменувань) містить повний бібліографічний опис джерел інформації, до яких звертався автор. На кожне джерело, наведене у списку, повинне бути посилання в тексті курсової роботи. Посилання складається з дотриманням вимог ДСТУ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»). Приклади наведені в дод. Г. В основі – вихідні дані, отримані безпосередньо з друкованих наукових праць або з каталогів і бібліографічних покажчиків. Для кожного джерела вказують прізвище, ініціали автора, повну назву книги, видавництво, рік видання та загальну кількість сторінок. Для статей, що публікуються в періодичних виданнях, зазначають прізвища, ініціали авторів, назву статті, назву журналу або газети, рік видання, номер журналу чи газети, сторінки, на яких надруковано статтю.

Список використаної літератури може містити наступні елементи:

- 1) Закони України;
- 2) інструкції та нормативні акти міністерств і відомств, Національного банку України;
- 3) наукову, навчально-методичну, спеціальну літературу, видану українською або російською мовами;
- 4) офіційні сторінки в мережі «Інтернет»;
- 5) наукову, навчально-методичну, спеціальну літературу, видану іноземними мовами;

Джерела можна розміщувати у списку одним із таких способів:

- 1) у порядку появи посилань у тексті (найзручніший для користування);

2) в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Цей спосіб передбачає розміщення всіх позицій списку використаної літератури в алфавітному порядку за прізвищем автора (або за назвою нормативного документа чи джерела, де автор не зазначений) у пріоритетній черговості.

РОЗДІЛ 5

ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконана курсова робота подається на кафедру фінансів у термін, установлений графіком. Протягом семи днів робота рецензується керівником. У рецензії визначається відповідність змісту, структури й оформлення роботи встановленим вимогам, якість виконаного аналізу і зроблених пропозицій, указуються її переваги та недоліки. Відренценована курсова робота повертається автору.

Під час підготовки до захисту студент магістратури повинен уважно ознайомитися з усіма зауваженнями і дати на них відповіді. Якщо в роботі допущені логічні надоліки та методологічні неточності, треба дати пояснення наприкінці роботи.

Курсова робота, що не відповідає вимогам щодо її змісту й оформлення, не допускається до захисту і повертається авторові на доопрацювання.

Захист курсової роботи проводиться у формі усного повідомлення про результати дослідження та відповідей на питання. За результатами захисту визначається остаточна оцінка, яка проставляється в екзаменаційну відомість та залікову книжку.

Курсові роботи, що містять особливо цінні наукові та практичні рішення і пропозиції, можуть бути рекомендовані для опублікування або для участі в науково-практичних конференціях, конкурсах та семінарах.

Оцінювання курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою на основі поточного та підсумкового контролів. Поточний контроль є перевіркою дотримання графіка виконання роботи та вимог щодо розкриття теми. Підсумковий контроль – це захист курсової роботи у формі співбесіди з комісією із захисту курсової роботи. Деталізовані критерії оцінювання курсової роботи наведені в табл. 6.1.

Таблиця 6.1. Критерії оцінювання курсової роботи

№ з/п	Найменування	Шкала балів
Підготовка до написання		
1	Затвердження теми та змісту курсової роботи згідно з графіком	0–5
2	Критичний аналіз літературних джерел	0–10
Виконання курсової роботи		
3	Написання 1 розділу	0–10
4	Написання 2 розділу	0–10
5	Написання 3 розділу	0–10
6	Написання вступу, висновків, оформлення списку використаної літератури	0–5
7	Оформлення роботи	0–10
	Разом за поточним контролем	0–60
Захист курсової роботи		
8	Своєчасність захисту	0–5
9	Якість підготовки ілюстративного матеріалу для презентації доповіді	0–10
10	Ступінь володіння студента темою дослідження під час виступу, доступність подання матеріалу	0–10
11	Відповіді на питання	0–15
	Разом за підсумковим контролем	0–40

За результатами поточного контролю за виконану курсову роботу студент отримує оцінку від 0 до 60. Студент, що набрав менше 40 балів до захисту роботи не допускається.

Шкала оцінювання наведена в табл. 6.2.

Таблиця 6.2. Шкала оцінювання ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно, з можливістю повторного захисту
0–34	F	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Результати захисту курсової роботи визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно» з урахуванням якості виконання всіх етапів курсової роботи та рівня її захисту.

Основними умовами одержання оцінки є такі:

Відмінно: курсова робота виконана вчасно, самостійно, забезпечує повне розкриття теми. Правильно визначено предмет, об'єкт дослідження. Мета та завдання чітко окреслені та реалізовані в дослідженні. Автор використовує сучасні аналітичні методи. Робота характеризується високою якістю і глибиною критичного огляду літературних джерел. Узагальнення та висновки базуються на якісно опрацьованій статистичній інформаційній базі. Представлені рекомендації автора мають практичну цінність.

Доповідь аргументована, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами, свідчить про формулювання власної думки студента щодо предмета дослідження та є логічною, повною. Відповіді на питання правильні та стислі.

Добре: курсова робота виконана вчасно, теоретичні узагальнення та висновки аналітичної частини загалом правильні. Проте існують несуттєві недоліки у виявленні зв'язку заходів, що пропонуються для розв'язання проблем, з результатами проведеного аналізу статистичних та фактичних матеріалів, недостатньо аргументовані висновки і пропозиції. Застосування сучасних аналітичних методів обмежено.

Є окремі зауваження до роботи. Доповідь насичена фактичною інформацією, що відображає відповідні результати проведеного дослідження. Відповіді на питання правильні, але не завжди повні чи конкретні.

Задовільно: тема роботи загалом розкрита, але мають місце недоліки змістового характеру. Теоретико-аналітична частина та пропозиції обґрунтовані непереконливо, відсутні розрахунки, що дозволяють аргументувати зроблені узагальнення та висновки. Є зауваження щодо логічності та послідовності викладеного матеріалу, який носить переважно описовий характер. Робота недбало оформлена.

Доповідь прочитана за текстом, студент не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на питання правильні або повні. Наочні матеріали не в повній мірі відображають зміст виконаної роботи.

Незадовільно: відсутня логіка у побудові структури дослідження. У роботі відсутнє розуміння мети, завдань, предмета дослідження. Назви окремих розділів не відповідають їх змісту. Теоретичний аналіз та визначення стану процесів, що є предметом розгляду мають копіляційний характер, відсутні посилання на використані літературні джерела. Відсутня самостійність суджень у запропонованих

рекомендаціях і пропозиціях. Представлений статистичний матеріал є застарілим. Оформлення роботи має суттєві недоліки.

Оцінка за курсову роботу заноситься до залікової книжки студента та в екзаменаційну відомість. Під час визначення оцінки слід зважати на якість роботи, рівень наукової та практичної підготовки студента.

Захищені курсові роботи здаються на кафедру.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчі та нормативні акти

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121-III. *Голос України* від 23.01.2001 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

3. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2473-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018 р. № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.

4. Про депозитарну систему України : Закон України від 06 липня 2012 р. № 5178-VI. *Голос України* від 11.10.2012 р. № 191. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>.

5. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96/ВР. *Голос України* від 26.11.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>.

6. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII. *Голос України* від 21.11.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

7. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05 липня 2012 р. № 5080-VI. *Урядовий кур'єр* від 26.09.2012 р. № 174. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/5080-17>.

8. Про іпотеку : Закон України № 898-IV від 05 червня 2003 р. *Голос України* від 15.07.2003 р. № 129. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15>.

9. Про кредитні спілки : Закон України від 20 грудня 2001 р. № 2908-III. *Голос України* від 22.01.2002 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>.

10. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. *Голос України* від 22.06.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.

11. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 р. № 1057. *Голос України* від 19.08.2003 р. № 154. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>.

12. Про обіг векселів в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2374-III. *Урядовий кур'єр* від 04.05.2001 р. № 78. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>.

13. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні : Закон України від 12 липня 2001 р. № 2658-III. *Голос України* від 08.09.2001 р. № 161. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>.

14. Про платіжні послуги : Закон України від 30 червня 2021 р. № 1591-IX. *Голос України* від 31.07.2021 р. № 143. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20>.

15. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. *Голос України* від 11.04.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.

16. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX. *Голос України* від 18.12.2021 р. № 243. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20>.

17. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3480-15>.

18. Про фінансовий лізинг : Закон України від 04 лютого 2021 р. № 1201-IX. *Голос України* від 13.03.2021 р. № 47. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20>.

19. Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III. *Голос України* від 22.08.2001 р. № 150. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.

20. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14 грудня 2021 р. № 1953-IX. *Голос України* від 10.02.2022 р. № 26. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20>.

21. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями. Затверджене постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 р. № 351. *Офіційний вісник України* від 12.08.2016 р. № 61. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.

22. Положення про функціонування фондових бірж : затв. Рішенням Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку № 1688 від 22.11.2012 р. *Офіційний вісник України* від 08.01.2013 р. № 100. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2082-12>.

23. Порядок видачі, зупинення дії та анулювання ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу : затв. рішенням НКЦПРФ від 21 жовтня 2021 р. № 982. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1563-21>.

24. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями : затв. постановою Правління НБУ 02.01.2019 р. № 2. *Офіційний вісник України* від 15.02.2019 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19>.

25. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Указ Президента України від 23.11.2011 р. № 1063/2011. *Урядовий кур'єр* від 07.12.2011 р. № 228. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1063/2011/>.

26.Близнюк О. П., Іванюта О. М. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2017. 255 с. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/handle/123456789/1711?mode=simple>.

27.Еш С. М. Ринок фінансових послуг : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 400 с.

28.Онищенко В. О., Завора Т. М. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 409 с. URL: http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/1624/1/ZAVORA_FSM.pdf.

29.Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / С. С. Арутюнян, М. І. Іоргачова та ін. ; за заг. ред. С. С. Арутюнян, М. І. Іоргачова. Харків : «Діса плюс», 2020. 312 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11559/1/Ринок%20фінансових%20послуг.pdf>.

30.Шклярук С. Г. Ринки фінансових послуг: теорія, методи, інструменти та практика : навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 528 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/rinki_fin_poslug.pdf.

Допоміжна

31.Бакаєв Л. О., Соколова Е. О., Шиндирук І. П., Грозницька Л. П. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Київ : ДЕТУТ, 2014. 384 с. URL: http://lib.detut.edu.ua/files/Nauk_trud_vukladahiv/Fakultet_Ekonik_menedgment%E2%80%9D/Kafedra_Finansu_kredut/nauk_trud_13_cokolova.pdf.

32.Дема Д. І., Абрамова І. В., Недільська Л. В. Фінансовий ринок : навч. посіб. / за заг. ред. Д. І. Деми. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 448 с. URL: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/8390/1/Finansovu%20runok_2017_448.pdf.

33.Клименко В. В., Акімова Л. М., Докієнко Л. М. Фінансовий ринок : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 358 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3096361/78a741?regionChanged=&redirect=245012836>.

34. Науменкова С. В., Міщенко С. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 532 с.

35. Сич Є. М., Ільчук В. П., Гавриленко Н. І. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 427 с.

36. Унінець-Ходаківська В. П., Вихор О. Л., Лятамбор О. А. Ринок фінансових послуг : підруч. Київ : Кондор, 2009. 484 с.

37. Фінансовий ринок : навч. посіб. / С. С. Арутюнян, Л. В. Добриніна та інші ; за заг. ред. С. С. Арутюнян. Київ : Гуляєва В. М., 2018. 484 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/Finansovyy-rynok.pdf>.

38. Фінансові послуги України: Енциклопедичний довідник : у 6 т. Мітюков І. О., Александров В. Т., Ворона О. І., Недбаєва С. М. Київ : Укрбланковидав, 2001. Т. 4. 754 с.

39. Ходаківська В. П., Беляєв В. В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика. Київ : ЦУЛ, 2002. 616 с.

40. David J., Mullen Jr. The Million-Dollar Financial Services Practice: A Proven System for Becoming a Top Producer. 2nd ed., New York: AMACOM/American Management Association, 2013. 340 p.

41. Mishkin Frederic S., Stanley G. Eakins Financial markets and institutions. 7th ed. Boston: Prentice Hall, 2012. 623 p.

42. Pilbeam Keith Finance and financial markets. 3rd ed. Basingstoke [England]; New York : Palgrave Macmillan, 2010. 518 с.

43. Rose Peter S., Hudgins Sylvia C. Bank management & financial services. 9th ed., International ed. New York, NY McGraw-Hill, 2013. 740 p.

Інформаційні ресурси в мережі «Інтернет»

1. Офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <https://www.smida.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України – законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України / Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/>.
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>.
8. Офіційний сайт Фондової біржі «Перша фондова торговельна система (ПФТС)». URL: <https://pfts.ua/>.
9. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <https://www.fg.gov.ua/>.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Кафедра фінансів
(повна назва кафедри)

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Ринок фінансових послуг»
(назва дисципліни)

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

м. Миколаїв _____ – 202_ рік

ЗМІСТ

до курсової роботи на тему:

**«Практика та проблеми діяльності кредитних спілок
на ринку фінансових послуг України
(на прикладі КС «ФЛАГМАН»)»**

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК	
1.1. Основи діяльності кредитних спілок на ринку фінансових послуг	
1.2. Сутність механізму кредитування у кредитних спілках.....	
1.3. Правове забезпечення діяльності кредитних спілок в Україні.....	
1.4. Методи управління кредитним портфелем кредитної спілки	
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ (НА ПРИКЛАДІ КС «ФЛАГМАН»)	
2.1. Загальна характеристика об'єкта дослідження.....	
2.2. Аналіз фінансового стану кредитної спілки.....	
2.3. Аналіз кредитного портфелю кредитної спілки.....	
2.4. Аналіз стану дебіторської заборгованості кредитної спілки	
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ КРЕДИТНИМИ СПІЛКАМИ	
3.1. Застосування та розвиток моніторингу та контролю поточних кредитів.....	
3.2. Розробка моделі ефективного управління заборгованістю за поточними кредитами	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ.....	

ЗМІСТ

до курсової роботи на тему:

«Аналіз практики створення та функціонування недержавних пенсійних фондів»

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ	
1.1. Сутність поняття недержавного пенсійного забезпечення.....	
1.2. Механізм створення та функціонування недержавних пенсійних фондів	
1.3. Законодавче та нормативно-правове регулювання діяльності недержавних пенсійних фондів	
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ	
2.1. Загальна характеристика системи НПФ в Україні.....	
2.2. Аналіз динаміки розвитку недержавних пенсійних фондів та інфраструктури, що їх обслуговує.....	
2.3. Аналіз структури активів недержавних пенсійних фондів	
2.4. Аналіз структури пасивів.....	
2.5. Оцінка фінансових результатів діяльності НПФ	
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ УКРАЇНИ	
3.1. Вдосконалення законодавства з недержавного пенсійного забезпечення.....	
3.2. Розробка моделі ефективного управління НПФ	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ.....	

**ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ
«РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»**

1. Дослідження ринку фінансових послуг та розробка його нових інструментів.
2. Практика та проблеми діяльності кредитних спілок на ринку фінансових послуг України.
3. Діяльність страхових компаній на ринку фінансових послуг України.
4. Практика та проблеми надання фінансових послуг ломбардами.
5. Діяльність інститутів спільного інвестування на ринку фінансових послуг в Україні.
6. Аналіз практики створення та функціонування недержавних пенсійних фондів.
7. Практика та проблеми діяльності торговців цінними паперами в Україні.
8. Сучасна практика та проблеми надання фінансових послуг депозитарними установами.
9. Діяльність компаній з управління активами на ринку фінансових послуг України.
10. Практика діяльності небанківських фінансових установ на валютному ринку України.
11. Стратегія банків України на ринку фінансових послуг.
12. Управління діяльністю банку на валютному ринку.
13. Напрями розвитку платіжно-розрахункових послуг в Україні.
14. Платіжна система України та стратегія її розвитку.
15. Діяльність міжнародних платіжних систем: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку.
16. Ринок лізингових послуг в Україні: стан та перспективи розвитку.

17. Нові фінансові інструменти акумуляції коштів фізичних осіб в банках України.

18. Споживчий кредит і банки: проблеми, наслідки, тенденції розвитку.

19. Організація безготівкових розрахунків населення та перспективи їх розвитку в Україні.

20. Конкурентоспроможність банків України в умовах лібералізації ринку фінансових послуг.

21. Міжбанківський кредитний ринок України: формування та перспективи розвитку.

22. Організація і функціонування систем міжбанківських розрахунків в Україні.

23. Факторингові послуги: стан та перспективи розвитку в Україні.

24. Іпотечне кредитування: стан та перспективи розвитку в Україні.

25. Операції банків з цінними паперами та напрямки підвищення їх ефективності.

26. Нові форми банківського обслуговування клієнтів та перспективи їх розвитку в Україні.

27. Проблеми впровадження та функціонування банківських платіжних карток.

28. Електронні банківські послуги населенню: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні.

29. Діджиталізація ринку фінансових послуг в Україні.

30. Функціонування та взаємодія банківських та небанківських фінансових інститутів в Україні.

31. Методи хеджування фінансових ризиків та їх застосування в Україні.

32. Сучасна практика та проблеми надання гарантійних послуг в Україні.

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Таблиця Д. Г. 1. Приклад оформлення списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Однотомні видання	
Один автор	Левченко В. П. Ринок небанківських фінансових послуг України: теорія, методологія, практика : монографія. Тернопіль, 2017. 430 с.
Два автори	Онищенко В. О., Завора Т. М. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 409 с.
Три автори	Ковальчук К. Ф., Архірейська Н. В., Валенюк Н. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Дніпро : НМетАУ, 2018. 135 с.
Чотири автори і більше	Алексееenko Л. М., Луцишин О. О., Рендович П. М., Стецько М. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2018. 273 с. Ринок фінансових послуг : підруч. / Приказюк Н. В. та ін. ; за ред. Н. В. Приказюк. Київ : Ямчинський О. В., 2019. 756 с.
Без автора	Сучасні економіко-правові ризик-орієнтовані засоби регулювання розвитку ринку фінансових послуг : монографія / за ред. Н. М. Внукової, С. В. Глібка. Харків : НДІПрЗІР НАПрНУ, 2020. 304 с.
Багатотомні видання	Фінансові послуги України : Енциклопедичний довідник : у 6 т. Мітюков І. О., Александров В. Т., Ворона О.І., Недбаєва С. М. Київ : Укрбланковідав., 2001. Т. 4. 754 с. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с.

Продовж. табл. Д. Г. 1

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Автореферати дисертацій	Ерастов В. І. Інтернет-страхування на ринку страхових послуг України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Київський Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2018. 20 с.
Дисертації	Миськів Г. В. Функціонування та розвиток кредитного ринку в Україні: дис. ... докт. екон. наук: 08.00.08 / ДВНЗ «Університет банківської справи», Київ, 2016. 539 с.
Законодавчі та нормативні документи	Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями. Затверджене постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 р. № 351. <i>Офіційний вісник України</i> від 12.08.2016. № 61. с. 128. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16 . Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III. <i>Голос України</i> від 22.08.2001 р. № 150. Дата оновлення 27.05.2022. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14 (дата звернення 05.06.2022)
Частина видання книги	Якса А. П. Економічна політика держави. <i>Двадцять п'ять років з економічним правом</i> : вибрані праці. Харків, 2017. С. 205–212
Матеріали конференції (тези доповіді)	Приходько Н., Каткова А. Аналіз діяльності недержавних пенсійних фондів на фінансовому ринку України. <i>Облік, аналіз і аудит: тренди та перспективи</i> : матеріали II міжнар. наук.-техн. конф. (м. Миколаїв, НУК, 12 листопада 2021 р.). <i>Економіст</i> , 2021. № 11. С. 54–55. URL: https://drive.google.com/file/d/1e0QVH1cVgDfqNxcfS8KyW50TnEVaylzg/view?us
Частина довідкового видання	Павлик І. М. Право інтелектуальної власності. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 683

Продовж. табл. Д. Г. 1

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Частина періодичного видання (стаття)	Біловус Т. В. Недержавний пенсійний фонд як суб'єкт ринку цінних паперів. <i>Проблеми і перспективи економіки та управління</i> . Чернігів : ЧНТУ, 2019. № 2 (18). С. 261–270
Електронні ресурси	Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. Київ : Національний банк України, 2021. 104 с. URL: https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy . Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/

Навчальне видання

ПРИХОДЬКО Наталя Василівна
ЗІНЧЕНКО Андрій Ігорович

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виконання курсової роботи
з дисципліни
«РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»**

Комп'ютерна правка й коректура *О. Г. Костенко*
Комп'ютерне верстання *Ю. С. Семенченко*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 2,91. Вид. № 22. Зам. № 3110-56.
Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54007
E-mail : publishing@nuos.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.